

Suvestinė redakcija nuo 2018-05-15 iki 2020-04-17

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [9-319](#), i. k. 1082330ISAK0003D-23

Nauja redakcija nuo 2015-01-01:

Nr. [3D-1019](#), 2014-12-31, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21303

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRAŠŲ BEI AUGALŲ
APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO IR
VALDYMO KONTROLĖS INSTITUCIJŲ PASKYRIMO**

2008 m. sausio 16 d. Nr. 3D-23

Vilnius

Vadovaudamasi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2013 gruodžio 17 d. reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo:

1. T v i r t i n u Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašą (pridedama).

2. S k i r i u:

2.1. Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingas už žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolę;

2.2. valstybės įmonę Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo, gyvūninio maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo bei ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų laikymosi;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

2.3. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal atliktas patikras dėl negyvūninio maisto saugos reikalavimų laikymosi.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.1.1. vandenių apsaugos;

3.1.2. biologinės įvairovės apsaugos;

3.1.3. augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.1.4. trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.2.1. ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo;

3.2.2. maisto saugos;

3.2.3. pašarų saugos;

3.2.4. ūkinių gyvūnų sveikatingumo;

3.2.5. ūkinių gyvūnų gerovės;

3.3. *Neteko galios nuo 2017-01-01*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

3.4. *Neteko galios nuo 2017-01-01*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

3.5. *Neteko galios nuo 2017-01-01*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

3.6. šis įsakymas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos

2008-01-03 raštu Nr. B6-(1.19)-5

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2014 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. 3D-1019

ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) nustato vandenių apsaugos, biologinės įvairovės apsaugos, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės bei trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų įgyvendinimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 gruodžio 17 d. reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų,

atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

3. Šio aprašo:

3.1. I–IX ir XI skyriai taikomi žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą tiesioginėmis išmokomis (schemų: „Pagrindinė tiesioginė išmoka“, „Žalinimo išmoka“, „Išmoka jauniems ūkininkams“, „Išmoka už pirmuosius hektarus“, „Susietoji parama“), bei žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ bei „Miškų aplinkosaugos išmokos“, taip pat pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ bei priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“;

3.2. X skyriaus 43, 45, 47, 48, 50, 52 punktai taikomi žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“;

3.3. X skyriaus 43–46, 48–53 punktai taikomi žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ arba „Ekologinis ūkininkavimas“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **atrajotojas** – poranagis žinduolis, kuris beveik sukramtytą pašarą nuryja, atryja, sukramto ir vėl nuryja;

4.2. **galvijo pasas** – dokumentas, kuriame įrašomi duomenys apie galvijo tapatybę ir jo laikytoją (-us), išduodamas galvijo laikytojui arba jo įgaliotam asmeniui;

4.3. **pagalbinio ūkio paskirties pastatai** – kaip nurodyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakyme Nr. 289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“;

4.4. *Neteko galios nuo 2017-01-01*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

4.5. **sutartinis gyvulys** (toliau – SG) – sutartinis vienetas, kuriuo nusakomas mėšlo šaltinis. Laikoma, kad vieno sutartinio gyvulio per metus išskiriamame mėšle yra 100 kg bendrojo azoto. Sutartinį gyvulį atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičius pateiktas Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, priede;

4.6. **žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimai** – vandenų, biologinės įvairovės apsaugos, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo, augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimai, kurių turi laikytis žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys gauti paramą.

5. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos pašarų įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kituose teisės aktuose.

II. SKYRIUS VANDENŲ APSAUGA

6. Per metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg/ha.

7. Žemės ūkio veiklos subjektai, vienoje vietoje laikantys nuo 5 iki 100 SG, mėšlą ir (ar) srutas turi kaupti tvartuose, mėšlidėse, srutų kauptuvuose ar tirštojo mėšlo rietuvėse prie tvarto, o laikantys daugiau nei 100 SG, mėšlą ir (ar) srutas turi kaupti tvartuose, mėšlidėse ar srutų kauptuvuose. Mėšlidžių, srutų kauptuvų ir tirštojo mėšlo rietuvių prie tvarto talpa turi būti tokia, kaip tai nurodyta Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

8. Žemės ūkio veiklos subjektai pildydami paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraišką privalo pateikti teisingus duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotų organinių ir mineralinių trąšų kiekius, kaip nustatyta Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus

plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

9. Žemės ūkio veiklos subjektai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 30 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše nurodytą tręšimo planą, kuris turi būti patvirtintas žemės ūkio veiklos subjekto parašu. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradedant laukų tręšimą mėšlu ir (ar) srutomis ir pateikiamas kontroliuojančiajai institucijai paprašius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

10. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo lapkričio 15 d. iki balandžio 1 d., išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro atskiru įsakymu yra nustatyta kitaip. Draudžiamuoju laikotarpiu laukuose negali būti randama neįterpto mėšlo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

III. SKYRIUS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

11. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje, esančios natūralios pievos ir ganyklos neturi būti apartos, persėtos kultūrinėmis žolėmis ar apsodintos mišku. Šis reikalavimas taikomas tik toms teritorijoms, kuriose šios veiklos yra draudžiamos pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

12. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje esančiose žemės ūkio naudmenose ar miškų teritorijose, draudžiama eksploatuoti naudingąsias iškasenas, neturint tam leidimo. Šis reikalavimas taikomas toms teritorijoms, kuriose ši veikla yra draudžiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

IV. SKYRIUS ŪKINIŲ GYVŪNŲ REGISTRAVIMAS IR ŽENKLINIMAS

13. Galvijų, avių, ožkų ar, kiaulių laikytojas ir šių gyvūnų bandos laikymo vieta turi būti registruota ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašu.

14. Vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašu Ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (raštu arba kompiuterinėje laikmenoje) ir Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje turi būti nurodyti teisingi duomenys apie laikomus galvijus, avis, ožkas ir kiaules.

15. Galvijų laikytojai turi turėti teisingai užpildytą galvijo pasą, kaip tai nurodyta Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-238 „Dėl Galvijo paso išdavimo ir naudojimo“.

16. Laikymo vietoje laikomi galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti įregistruoti Ūkinių gyvūnų registre Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše nustatyta tvarka ir terminais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

17. Laikymo vietoje laikomos bandos galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti teisės aktų nustatytais terminais suženklinti (kiaulės ženklinamos tik perkeliant).

18. Laikytojai turi užtikrinti, kad galvijai turi būti perkeliama su jų pasais, kaip tai nurodyta Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše ir Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse.

V. SKYRIUS

AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

19. Jei žemės ūkio valdoje yra naudojami profesionaliajam ir (ar) neprofesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, turi būti pildomas augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalas (popierinė, Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje arba elektroninė versija) pagal Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“, 3 priede nustatytą formą. Žurnalas turi būti užpildytas ne vėliau kaip per 24 valandas nuo augalų apsaugos produktų panaudojimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

20. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai ir augalų apsaugos produktų neprofesionalieji naudotojai žemės ūkio valdose turi naudoti tik Lietuvos Respublikoje registruotus augalų apsaugos produktus.

21. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai privalo augalų apsaugos produktus saugoti rakinamuose ir įspėjamaisiais pavojingumo ženklais paženklintuose pagalbinio ūkio paskirties pastatuose arba jų patalpose, arba pagalbinio ūkio paskirties pastatų ar jų patalpų atskiroje rakinamoje įspėjamaisiais pavojingumo ženklais paženklintoje dėžėje ar spintoje. Patalpoje, kurioje yra laikomi profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, draudžiama laikyti maistą, vandenį, pašarus ir gyvūnus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

VI. SKYRIUS MAISTO SAUGA

22. Maisto tvarkymo subjektai, atliekantys bet kokią poveikį maistui arba veiksmus su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimą, maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galinčius turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei, turi imtis adekvačių priemonių, užtikrinančių, kad tik saugus maistas būtų tiekiamas rinkai.

23. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti įdiegtą individualią rizikos veiksnių analizės ir svarbių valdymo taškų (toliau – RVASVT) sistemą arba kitą panašią RVASVT principais paremtą maisto savikontrolės sistemą, kuri užtikrina, kad visi prižiūrimi maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai atitinka higienos reikalavimus.

24. Maisto tvarkymo subjektai turi ženklinti produktus pagal teisės aktų reikalavimus.

25. Maisto tvarkymo subjektai turi užtikrinti maisto ir maisto sudedamųjų dalių atsekamumą visuose maisto tvarkymo etapuose.

26. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti nesaugaus maisto atšaukimo iš rinkos veiksnių aprašą.

VII. SKYRIUS PAŠARŲ SAUGA

27. Jei ūkio subjektai naudoja ne savo išaugintus ir pagamintus pašarus, pašarai turi būti įsigijami ir naudojami tik iš tų ūkio subjektų, kurie yra registruoti ir (arba) patvirtinti 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 183/2005, nustatančio pašarų

higienos reikalavimus (OL 2005 L 35, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/1905 (OL 2015 L 278, p. 5), nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

28. Nustačius, kad pašarų tyrimų rezultatai neatitinka teisės aktų reikalavimų, pašarų ūkio subjektai turi vykdyti privalomus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus

29. Pašarų ūkio subjektai turi užtikrinti pašarų atsekamumą.

30. Pašarų ūkio subjektai turi tvarkyti apskaitą, susijusią su tiekiamų rinkai pašarų paskirties vieta bei kiekiu.

31. Siekiant išvengti pašarų užteršimo draudžiamomis ūkiniams gyvūnams šerti medžiagomis, pašarai turi būti sandėliuojami atskirai nuo šių medžiagų.

32. Vaistiniai pašarai turi būti laikomi ir tvarkomi taip, kad būtų išvengta kitų pašarų užteršimo ir nekeltų rizikos ūkiniams gyvūnams, kuriems vaistiniai pašarai nėra skirti.

VIII. SKYRIUS

ŪKINIŲ GYVŪNŲ SVEIKATINGUMAS

33. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie galimai pastebėtus užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingus galvijų, avių ir ožkų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinius požymius ir (ar) galvijų, avių ir ožkų, turėjusių užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinių požymių, gaišimus.

34. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama atrajotojus šerti gyvūniniais baltymais, išskyrus 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) 2016/1396 (OL 2016 L 225, p. 76), IV priede numatytas išimtis, bei privaloma laikytis ir kitų ūkinių gyvūnų šėrimo reikalavimų, nustatytų reglamente (EB) Nr. 999/2001.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

35. Ūkinių gyvūnų laikytojas turi naudoti tik Veterinarinių vaistų registre įregistruotus veterinarinius vaistus, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis, ir pildyti Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, įsigytų pagal veterinarijos gydytojų receptus ir sunaudotų maistiniams gyvūnams, apskaitos žurnalą vadovaudamasis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos

direktorius 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. B1-390 „Dėl Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, naudojamų maistiniams gyvūnams, apskaitos ir naudojimo kontrolės“.

36. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymų dėl ūkinių gyvūnų judėjimo apribojimo, įtarus galvijų, avių ar ožkų užkrečiamąją spongiforminę encefalopatiją.

37. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis reikalavimų galvijų, ožkų ir avių, jų spermos, embrionų ir kiaušialąsčių eksportui, importui ir tiekimui rinkai, kaip nustatyta reglamento (EB) Nr. 999/2001 15 straipsnyje.

38. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama naudoti tirostatines medžiagas, stilbeną, stilbeno darinius, jų druskas ir esterius, estradiolį 17β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius, beta agonistus, medžiagas, turinčias estrogeninį (išskyrus estradiolį 17β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius), androgeninį arba gestageninį poveikį, išskyrus Kai kurių medžiagų, turinčių hormoninį ar tirostatinį poveikį, ir beta agonistų draudimo naudoti gyvulininkystėje reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-665 „Dėl Kai kurių medžiagų, turinčių hormoninį ar tirostatinį poveikį, ir beta agonistų draudimo naudoti gyvulininkystėje reikalavimų patvirtinimo“, nustatytas išimtis.

39. Maistinių gyvūnų savininkams draudžiama maistinius gyvūnus skersti žmonių maistui, nepasibaigus išlaukai.

IX. SKYRIUS ŪKINIŲ GYVŪNŲ GEROVĖ

40. Ūkinių gyvūnų laikytojai turi laikytis Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 223 „Dėl Ūkinių paskirties gyvūnų gerovės reikalavimų patvirtinimo“.

41. Veršelių laikytojai turi laikytis Veršelių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 „Dėl Veršelių laikymo ir kiaulių laikymo“.

42. Kiaulių laikytojai turi laikytis Kiaulių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 „Dėl Veršelių laikymo ir kiaulių laikymo“.

X. SKYRIUS TRAŠŲ IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

43. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai privalo turėti augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą ar kitą jam prilyginamą Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotą pažymėjimą.

44. Neprofesionalieji augalų apsaugos produktų naudotojai augalų apsaugos produktus turi naudoti tik susipažinę su jų savybėmis ir darbo saugos reikalavimais. Susipažinimo faktas turi būti patvirtinamas Trąšų ir kalkinimo medžiagų naudojimo apskaitos žurnale, kurio forma pateikta Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-254 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, 2 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

45. Augalų apsaugos produktus leidžiama purkšti tik purkštuvais, kurių naudotojai turi galiojančius Augalų apsaugos produktų purkštuvų pažymėjimus, išduotus Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 „Dėl Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

46. Vanduo, panaudotas augalų apsaugos produktų purkštuvui ar pakuotei plauti, gali būti išpurškiamas ant to paties produktais apdoroto lauko. Draudžiama išpilti plovimui panaudotą vandenį ten, kur vanduo gali nutekėti į kanalizaciją arba vandens telkinius.

47. Pagalbinio ūkio paskirties pastatuose ar jų patalpose, kuriuose (-iose) saugomi profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai arba laikomos rakinamos dėžės ar spintos, kuriose saugomi profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, privalo būti talpyklos su natūraliais (smėliu, pjuvenomis, durpėmis) ir (ar) sintetiniais sorbentais, kurie naudojami išsipylysiems ar išsibarsčiusiems augalų apsaugos produktams sugerti ir jų taršai apriboti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

48. Draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip tai nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

49. Draudžiama mėšlą, srutas ir (ar) trąšas skleisti ant išalusios, įmirkusios ir apsnigtos žemės.

50. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas, ganyklas ir plotus, kuriuose bus auginami žiemkenčiai.

51. Draudžiama skystąjį mėšlą ir (ar) srutas skleisti arčiau kaip 2 m iki melioracijos griovių viršutinių briaunų.

52. Draudžiama naudoti mineralines trąšas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (toliau – Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos).

53. Jei deklaruotas plotas tręšiamas nuotekų dumblu, būtina turėti su savivaldybe, kurios teritorijoje bus vykdomas tręšimas, suderintą tręšimo planą, parengtą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą LAND 20-2005 „Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl Normatyvinio dokumento LAND 20-2005 „Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimai“ patvirtinimo“.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

XI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Žemės ūkio veiklos subjektai, nurodyti šio Aprašo 3 punkte, privalo užtikrinti tinkamas sąlygas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojams atlikti patikras dėl apraše nurodytų reikalavimų laikymosi.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

55. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

56. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

57. Aprašo 2 priede pateikiama žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų atitiktis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 II priede nurodytiems teisės aktais nustatytiems valdymo reikalavimams.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

---

1 priedas. *Neteko galios nuo 2018-05-15*

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Žemės ūkio veiklos valdymo
reikalavimų ir trąšų bei augalų
apsaugos produktų naudojimo
reikalavimų aprašo
2 priedas

**ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR EUROPOS PARLAMENTO IR
TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 1306/2013 II PRIEDE NURODYTŲ TEISĖS AKTAIS
NUSTATYTŲ VALDYMO REIKALAVIMŲ ATITIKTIES LENTELĖ**

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 II priede nurodytas teisės aktais nustatytas valdymo reikalavimas (VR)	Šio aprašo punkte nurodytas žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimas
1 VR	6; 7; 8; 9; 10
2 VR	11
3 VR	12
4 VR	22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32;
5 VR	35; 38; 39
6 VR	13*; 14*; 16*; 17*
7 VR	13**; 14**, 15; 16**; 17**; 18
8 VR	13***; 14***; 16***; 17***
9 VR	33; 34; 36; 37
10 VR	19; 20; 21
11 VR	41
12 VR	42
13 VR	40

* Punkto reikalavimas taikomas laikantiesiems kiaules;

** Punkto reikalavimas taikomas laikantiesiems galvijus;

*** Punkto reikalavimas taikomas laikantiesiems avis ir ožkas.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-235](#), 2009-04-09, Žin., 2009, Nr. 42-1640 (2009-04-16), i. k. 1092330ISAK003D-235

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl valdymo reikalavimų nustatymo ir kontrolės institucijų, atsakingų už jų vykdymo kontrolę, paskyrimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-322](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2165 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-322

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-26](#), 2011-01-19, Žin., 2011, Nr. 9-416 (2011-01-22), i. k. 1112330ISAK0003D-26

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin., 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-757](#), 2011-10-13, Žin., 2011, Nr. 126-6006 (2011-10-20), i. k. 1112330ISAK003D-757

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-250](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 42-2092 (2012-04-07), i. k. 1122330ISAK003D-250

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-682](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5159 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-682

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-961](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 152-7793 (2012-12-22), i. k. 1122330ISAK003D-961

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-1019](#), 2014-12-31, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21303

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-662](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-10, i. k. 2016-26560

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-297](#), 2018-05-14, paskelbta TAR 2018-05-14, i. k. 2018-07748

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo